

LABBA – GÖR DIN EGEN BLIXT

PRODUCENT: BEPPE SINGER
PROJEKTLEDARE: KATARINA BERGGREN
BESTÄLLNINGSNUMMER: 103211

Beskrivning

Agneta vill prata om all fysik som finns i en bilmotor men som vanligt så blir det inte riktigt som hon tänkt sig. Beppe testar om det går att göra en egen blix.

Ämne

Fysik, kemi

Koppling till läroplan

- Indelningen av ämnen och material utifrån egenskaperna utseende, ledningsförmåga, löslighet, brännbarhet, surt eller basiskt.
- Elektriska kretsar med batterier och hur de kan kopplas samt hur de kan användas i vardaglig elektrisk utrustning, till exempel i ficklampor.

Du behöver

- Engångs-pajform i aluminium
- En bit frigolit
- Häftmassa
- Penna
- Gummihandske
- Gaffel

Så här gör du

Sätt fast häftmassan i mitten av pajformen. Tryck ner pennan i häftmassan så att den fungerar som ett handtag till pajformen. Gnugga pajformen MINST 30 sekunder mot frigoliten. Sätt på en gummihandske på den hand som skall hålla gaffeln. Släck lampan eller ställ dig i ett mörkt rum. För gaffeln långsamt mot kanten av pajformen. Såg du?

Detta hände

När man gnuggar frigoliten mot pajformen ”skrapar” man av negativa laddningar från frigoliten som sätter sig på pajformen. De här laddningarna bara längtar efter att få hoppa över någon annan stans. När man för gaffeln, som är gjord av metall, mot pajformen fungerar den som en perfekt plats för laddningarna att hoppa över till. Vips så har man gjort sin alldeles egna lilla blix. OK, den är inte så stor, men den är där!

Det här händer också över våra huvuden när laddningar hoppar från ett åskmoln ner till marken och det bildas ljusfenomen – blixtar.

Förslag på fortsättning

Vad händer om man istället för ett lysrör mot den laddade pajformen?
Varför?

TIPS! Kolla gärna på programmet med samma titel i serien LABBA på www.ur.se för mer inspiration.

Dagens tjugiga ord

